

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

مدیریت تحصیلات تکمیلی

پژوهشکده زبان‌شناسی

رساله دکتری رشته زبان‌شناسی همگانی

تحلیل چندمعنایی با رویکرد شناختی و پیکره‌ای:

بررسی موردی حرف اضافه و حرف ربط «تا» در زبان فارسی

استاد راهنما:

دکتر آرزینا افراشی

استادان مشاور:

دکتر مصطفی عاصی

دکتر احمد پاکتچی

پژوهشگر:

شاهرخ رحمانی

مهر ماه ۱۳۹۷

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
مدیریت تحصیلات تکمیلی

باسمه تعالی

هیأت داوران در جلسه مورخ ۱۳۹۷/۰۷/۳۰

رساله‌ی تحصیلی آقای شاهرخ رحمانی دانشجوی مقطع دکتری رشته‌ی زبان شناسی همگانی

تحت عنوان:

تحلیل چند معنایی با رویکرد شناختی و پیکره‌ای: بررسی موردی حرف اضافه و حرف ربط "تا"

را بررسی کردند و رساله با نمره ۱۹/۷۵ و درجه عالی به تصویب نهایی رسید.

۱. استاد راهنمای رساله؛ سرکار خانم دکتر آریتا افراشی با مرتبه علمی دانشیار
امضا
۲. استاد مشاور اول رساله؛ جناب آقای دکتر سید مصطفی عاصی با مرتبه علمی استاد
امضا
۳. استاد مشاور دوم رساله؛ جناب آقای دکتر احمد پاکتچی با مرتبه علمی دانشیار
امضا
۴. استاد داور داخلی رساله؛ سرکار خانم دکتر آتوسا رستم بیک تفرشی با مرتبه علمی استادیار
امضا
۵. استاد داور مدعو رساله؛ سرکار خانم دکتر شهین نعمت زاده با مرتبه علمی استادیار
امضا
۶. استاد داور مدعو رساله؛ جناب آقای دکتر بهروز محمودی بختیاری با مرتبه علمی دانشیار
امضا

مدتی این مثنوی تأخیر شد مهلتی بایست تا خون شیر شد

اکنون که به یاری خداوند نوشتن این رساله را به پایان رساندم، بر خود لازم می‌دانم از همه کسانی که در این راه مرا یاری دادند تشکر کنم. بی‌تردید نوشتن این رساله حاصل دانش و راهنمایی اساتید برجسته و دانشمندی بوده که در گذر سال‌های تحصیل در دانشگاه افتخار شرکت در محضر درسشان را داشته‌ام و خالصانه سپاسگزار آن یکتای بی‌همتایی هستم که همواره بهترین‌ها را در مسیرم قرار داد. عمرشان طولانی و باعزت باد.

در آغاز از استاد بزرگوارم سرکار خانم دکتر آریتا افراشی که راهنمایی عالمانه رساله را بعهدہ گرفتند صمیمانه تشکر می‌کنم و مدیون توجهات، تذکرات کارگشا، اخلاق خوب و همراهی همیشگی ایشان خواهم بود. بی‌شک آشنایی با رویکرد معناشناسی شناختی و ظرائف آن را تمام و کمال مدیون این بانوی دانشمند هستم.

همچنین از استاد فاضل و مهربانم جناب آقای دکتر مصطفی عاصی که مسئولیت مشاوره رساله را علی‌رغم مشغله فراوان پذیرفتند سپاسگزارم. در ضمن بر خود واجب می‌دانم که از ایشان به دلیل فراهم کردن یک محیط علمی آرام و صمیمی و انتخاب اساتید عالی در پژوهشگاه و دعوت از اساتید برجسته دانشگاه‌های دیگر نیز قدردانی کنم. علاوه بر دو عزیز ذکرشده، جناب آقای دکتر احمد پاکتچی نیز به عنوان مشاور دوم رساله، اینجانب را با مطرح کردن نکات بسیار سودمند مورد لطف قرار دادند.

از اساتید محترم داور، که متن رساله را موشکافانه مطالعه کردند و پیشنهادات و نظرات دقیقی در جهت بهبود و رفع ایرادات کار مطرح نمودند صمیمانه تشکر می‌کنم.

در ادامه مایلم از اساتید گرانقدر دانشگاه شیراز، آقایان غفار تجلی، دکتر لطف‌الله یارمحمدی، دکتر فیروز صدیقی، دکتر مرتضی یمینی و نیز شادروان دکتر حسین حسینیان و دکتر سعید رهبرنیا که علم زبان‌شناسی را در دوره‌های کارشناسی و کارشناسی‌ارشد به من آموختند سپاسگزاری کنم. در این میان، به‌ویژه، جناب آقای دکتر مرتضی یمینی سخاوتمندانه زمان زیادی را به بخش آماری و تحلیل‌های مرتبط با داده‌های این رساله اختصاص دادند که از ایشان بسیار سپاسگزارم.

همچنین از دوستان و همکاران عزیزم به‌ویژه دکتر حسین حیدری تبریزی، دکتر مصطفی میرزاده و دکتر بهمن فرنودی و نیز برادر عزیزم فرخ به‌خاطر مطرح کردن بحث‌ها و نکات بسیار مفید ممنونم.

از سرکار خانم غزاله دانشور کارشناس ارشد رشته ادبیات فارسی و نیز شادروان خانم هانیه خدایاری که از سر لطف کتابخانه شخصی خود را در اختیار اینجانب قرار دادند بسیار متشکرم.

نگارش این رساله، بی‌هیچ تردیدی، بدون تشویق، پشتیبانی، مساعدت و بردباری همسر عزیزم، عاطفه، هرگز به سرانجام نمی‌رسید. همیشه وام‌دار محبت‌های او خواهم بود. در آخر از مادر مهربانم، خانم فریده نوروزیان و مادر عزیز همسرم، خانم عفت ناصری و از دختران عزیزم، رزانا و کیمیا، بسیار سپاسگزارم.

بدیهی است مسئولیت هرگونه کاستی در این رساله متوجه پژوهشگر است.

گر خطا گفتیم اصلاحش تو کن مصلحی تو، ای تو سلطان سخن

تقدیم به

همسر مهربانم

عاطفه

بانویِ بانیِ شادمانیم	ای نقطهٔ عطفِ زندگانیم
همچون درختی پربار می‌شوم	از عشق با تو سرشار می‌شوم
معنای اسم تو در کل وجودت است	تنها نه این که اسم تو عاطفه است
قلبم از آن تو، قلب تو خانه‌ام	قلب تو با من و دستت به شانه‌ام
همپا و همقدم، دریا و ساحلی	همراه و همدمی، همیار و همدلی

چکیده

هدف از انجام این پژوهش، بررسی، توصیف و تبیین شناختی، در زمانی و پیکره‌بنیاد معانی مختلف حرف اضافه و ربط «تا» در قالب یک شبکه معنایی مبتنی بر شباهت‌های خانوادگی و مقوله‌بندی پیش‌نمونه بنیاد، طرح‌واره‌های تصویری، بسط استعاری و نظریه چندمعنایی نظام‌مند است. برای نیل به این هدف، پژوهش حاضر بر مبنای الگوی پیشنهادی اوزن و تایلر (۲۰۰۳) یعنی چندمعنایی نظام‌مند در قالب رویکرد معنی‌شناسی شناختی انجام شده است. نوع پژوهش حاضر از یک سو کیفی و روش انجام پژوهش به صورت توصیفی-تحلیلی است. از سوی دیگر، پژوهش حاضر را می‌توان تجربه‌بنیاد، کمی، پیکره‌بنیاد، در زمانی و بین‌رشته‌ای هم در نظر گرفت. نمونه‌های فراوانی از زبان فارسی (حدود ۲۰۰۰۰ مورد) از قرن ۲ تا دوره معاصر و از هر دو گونه متون ادبی یعنی نظم و نثر بررسی شده‌اند. نیمی از داده‌ها از پایگاه دادگان زبان فارسی به دست آمده است و نیم دیگر را محقق خود با جستجوی کتابخانه‌ای گردآوری و به ساخت یک پیکره اقدام کرده است. پس از گردآوری داده‌ها، آنها را در ۶ دوره زمانی دسته‌بندی نمودیم. سپس داده‌ها توسط محقق و دو فرد آموزش‌دیده (توسط محقق) کدگذاری شدند تا پژوهش از پایایی کدگذاران برخوردار باشد. نهایتاً معانی واژه «تا» به ۸ مورد حرف اضافه و ۱۵ مورد حرف ربط تقسیم شد که هر یک از این موارد نیز دارای تقسیمات فرعی هستند. در گام بعدی، معنای مکانی حرف اضافه «تا» به عنوان معنای نخست یا پیش‌نمونه‌ای «تا» تعیین شد. سپس تمام معانی دیگر یعنی کاربردهای مختلف زمانی، غیرزمانی و کاربردهای مختلف استعاری حرف اضافه و ربط «تا» تبیین شدند. در گام بعد، شبکه معنایی حرف اضافه «تا» با توجه به ارتباطات موجود میان معانی مختلف این حرف اضافه و ربط ترسیم شد. در نهایت با استفاده از روش‌های بسامدگیری و آزمون مربع خی، بسامد وقوع نقش‌های متفاوت «تا» و معنادار بودن یا نبودن شباهت‌ها و تفاوت‌ها مورد بررسی قرار گرفت. تحلیل آماری و رسم نمودارها با استفاده از نسخه ۲۴ نرم‌افزار SPSS انجام شد. نتایج حاصل نشان داد که الگوی چندمعنایی ذکر شده می‌تواند شبکه نظام‌مندی برای انواع کاربردهای حرف اضافه و ربط «تا» در پیکره زبان فارسی به دست دهد. بررسی در زمانی داده‌های پیکره‌ای نیز تحولات مهمی را در کاربرد حرف اضافه و ربط «تا» نشان دادند. بسط استعاری حرف اضافه و ربط «تا» بر پایه الگوهای نگاشت استعاری از حوزه مکان به زمان و دیگر الگوهای نگاشتی استعاری تبیین شدند. یافته‌های این پژوهش را می‌توان در فرهنگ‌نگاری، تدوین دستورهای تاریخی و معاصر، آموزش دستور زبان فارسی، آموزش زبان فارسی به فارسی‌زبانان و غیرفارسی‌زبانان و مطالعات ترجمه‌شناسی استفاده کرد.

کلیدواژه‌ها: زبان‌شناسی شناختی، چندمعنایی نظام‌مند، نظریه پیش‌نمونه، پیکره، حرف اضافه تا، حرف ربط تا

فهرست مطالب

فهرست جدول ها.....	هن
فهرست تصویرها.....	ص
فهرست نمودارها.....	ق
فهرست اختصارها.....	ش
پیشگفتار.....	ت
فصل اول: کلیات تحقیق.....	۱
۱-۱. مقدمه.....	۱
۲-۱. مسأله پژوهش.....	۱
۳-۱. موضوع و قلمرو پژوهش.....	۲
۴-۱. اهمیت و ضرورت پژوهش.....	۳
۵-۱. اهداف پژوهش.....	۴
۶-۱. کاربردهای پژوهش.....	۵
۷-۱. نوع پژوهش.....	۵
۸-۱. سوالات پژوهش.....	۶
۹-۱. فرضیه های پژوهش.....	۶
۱۰-۱. جنبه جدید بودن و نوآوری پژوهش.....	۶
۱۱-۱. تعریف واژه های مهم و کلیدی.....	۷
۱-۱۱-۱. زبانشناسی شناختی.....	۷
۲-۱۱-۱. معناشناسی شناختی.....	۹
۳-۱۱-۱. دستور شناختی.....	۱۲
۴-۱۱-۱. گشتالت.....	۱۳
۵-۱۱-۱. مقوله بندی.....	۱۴
۶-۱۱-۱. شباهت خانوادگی.....	۱۵
۷-۱۱-۱. نظریه پیش نمونه.....	۱۶
۸-۱۱-۱. طرحواره تصویری.....	۱۷
۹-۱۱-۱. طرحواره تصویری مسیر (حرکت).....	۱۸

۱۹ استعاره مفهومی ۱۰-۱۱-۱
۱۹ استعاره «زمان به مثابه مکان» ۱۱-۱۱-۱
۲۱ شبکه معنایی ۱۲-۱۱-۱
۲۱ چندمعنایی نظام مند تایلر و اونز (۲۰۰۳) ۱۳-۱۱-۱
۲۴ پیکر (TR) و زمینه (LM) ۱۴-۱۱-۱
۲۶ معنای دایرةالمعارفی ۱۵-۱۱-۱
۲۶ زبان شناسی پیکره بنیاد ۱۶-۱۱-۱
۲۸ فصل دوم: روش اجرای پژوهش فصل دوم: روش اجرای پژوهش
۲۸ ۱-۲. نوع و روش پژوهش ۱-۲. نوع و روش پژوهش
۲۸ ۲-۲. روش جمع آوری اطلاعات ۲-۲. روش جمع آوری اطلاعات
۳۰ ۳-۲. روش تجزیه و تحلیل اطلاعات ۳-۲. روش تجزیه و تحلیل اطلاعات
۳۳ فصل سوم: پیشینه موضوع پژوهش فصل سوم: پیشینه موضوع پژوهش
۳۳ ۱-۳. مقدمه ۱-۳. مقدمه
۳۳ ۲-۳. فرهنگها و دستورهای سنتی ایرانی ۲-۳. فرهنگها و دستورهای سنتی ایرانی
۳۹ ۳-۳. زیان‌شناسان ایرانی ۳-۳. زیان‌شناسان ایرانی
۴۳ ۴-۳. زیان‌شناسان و دست‌نویسان غیرایرانی ۴-۳. زیان‌شناسان و دست‌نویسان غیرایرانی
۴۷ ۵-۳. بررسی مباحث نظری ۵-۳. بررسی مباحث نظری
۵۸ ۶-۳. مطالعات زیان‌شناسی شناختی بر زبان فارسی ۶-۳. مطالعات زیان‌شناسی شناختی بر زبان فارسی
۵۹ فصل چهارم: یافته‌های پژوهش: داده‌ها و اطلاعات فصل چهارم: یافته‌های پژوهش: داده‌ها و اطلاعات
۵۹ ۱-۴. مقدمه ۱-۴. مقدمه
۵۹ ۲-۴. معانی حرف اضافه تا (P) ۲-۴. معانی حرف اضافه تا (P)
۵۹ ۱-۲-۴. مسیر و انتهای مکانی (مقصد) (P1) ۱-۲-۴. مسیر و انتهای مکانی (مقصد) (P1)
۶۲ ۲-۲-۴. دیرش و انتهای زمانی (P2) ۲-۲-۴. دیرش و انتهای زمانی (P2)
۶۲ ۲-۲-۴ الف) انتهای زمانی ۲-۲-۴ الف) انتهای زمانی
۶۳ ۲-۲-۴ ب) بازه زمانی شروع و انتهای زمانی ۲-۲-۴ ب) بازه زمانی شروع و انتهای زمانی
۶۴ ۲-۲-۴ ج) تاکید بر انتهای زمانی و قبل از آن ۲-۲-۴ ج) تاکید بر انتهای زمانی و قبل از آن
۶۴ ۲-۲-۴ د) تاکید بر دیرش واژگانی شده و انتهای زمانی ۲-۲-۴ د) تاکید بر دیرش واژگانی شده و انتهای زمانی

- ۶۴ ۰-۲-۴-۴) تاکید بر رابطه قبل و بعد از انتهای زمانی.
- ۶۵ ۰-۲-۴-۴) تاکید بر قبل از انتهای زمانی.
- ۶۵ ۰-۲-۴-۴) تاکید بر بعد از انتهای زمانی.
- ۶۶ ۳-۲-۴-۴) گستردگی و پوشش کامل مکانی (P3).
- ۶۷ ۴-۲-۴-۴) فرمولواره یا زبان قالبی: از NP1 تا NP2.
- ۶۷ ۰-۲-۴-۴) الف) کل گروه مربوطه/ همه چیز/ تمام (P4a).
- ۶۸ ۰-۲-۴-۴) ب) روند تغییرات (P4b).
- ۶۸ ۰-۲-۴-۴) ۱-ب) روند تغییرات در دو گروه اسمی متضاد.
- ۶۹ ۰-۲-۴-۴) ۲-ب) تغییر وضعیت دراماتیک و غیرقابل باور.
- ۶۹ ۰-۲-۴-۴) ۳-ب) فرایند.
- ۷۰ ۰-۲-۴-۴) ۴-ب) رابطه دو گروه اسمی متجانس.
- ۷۰ ۰-۲-۴-۴) ج) تفاوت و تمایز و قیاس (P4c).
- ۷۱ ۵-۲-۴-۴) تاکید بر امر غیرمنتظره، شگفت انگیز و تعجب آور (P5).
- ۷۲ ۶-۲-۴-۴) مقایسه تفضیلی (P6).
- ۷۳ ۷-۲-۴-۴) کمیت (P7).
- ۷۳ ۰-۲-۴-۴) الف) حداقل یا حداکثر.
- ۷۳ ۰-۲-۴-۴) ب) حد و حدود چیزی.
- ۷۴ ۰-۲-۴-۴) ج) تاکید بر خود کمیت ذکر شده.
- ۷۵ ۸-۲-۴-۴) تعاقب و توالی (P8).
- ۷۵ ۰-۲-۴-۴) الف) تعاقب و توالی زمانی.
- ۷۶ ۰-۲-۴-۴) ب) توالی افراد خانواده.
- ۷۶ ۳-۴-۴) معانی حرف ربط تا (C).
- ۷۷ ۱-۳-۴-۴) تداوم رویداد بند پایه و زمان توقف یا پایان آن (C1).
- ۷۹ ۲-۳-۴-۴) تقدم زمانی (C2).
- ۸۰ ۲-۳-۴-۴) تعاقب دو رخداد (C3).
- ۸۱ ۴-۳-۴-۴) نهایت قرابت زمانی (C4).
- ۸۱ ۴-۳-۴-۴) الف) نهایت قرابت زمانی بدون تکرار.

- ۸۲ ۴-۳-۴-ب) تکرار نهایت قرابت زمانی
- ۸۶ ۴-۳-۵ همزمانی (C5)
- ۸۶ ۴-۳-۵-الف) همزمانی؛ بدون قید و شرط و بدون رابطه علی
- ۸۷ ۴-۳-۵-ب) همزمانی مشروط
- ۸۸ ۴-۳-۵-ج) همزمانی و رابطه علی
- ۸۹ ۴-۳-۵-د) آرزوی تداوم یا تکرار امر ظاهراً نامطلوب
- ۸۹ ۴-۳-۵-۱. نوعی تعارف
- ۹۰ ۴-۳-۵-۲. نوعی دعا و آرزو
- ۹۱ ۴-۳-۶. پرسش نمایی (C6)
- ۹۲ ۴-۳-۷. شروع زمان (C7)
- ۹۴ ۴-۳-۸ هدف (C8)
- ۹۵ ۴-۳-۸-الف) دعایی - نفرینی C8
- ۹۶ ۴-۳-۸-ب) هدف ناخواسته C8
- ۹۶ ۴-۳-۸-ج) تأییدی / تادیبی C8
- ۹۷ ۴-۳-۹. نتیجه (C9)
- ۹۸ ۴-۳-۹-الف) هدف محقق شده
- ۹۸ ۴-۳-۹-ب) نتیجه ناخواسته
- ۱۰۰ ۴-۳-۱۰. امکان نمایی (C10)
- ۱۰۲ ۴-۳-۱۱. شرط (C11)
- ۱۰۲ ۴-۳-۱۱-الف) با فعل منفی در هر دو بند
- ۱۰۳ ۴-۳-۱۱-ب) با فعل منفی در بند پیرو و فعل سوالی در بند پایه
- ۱۰۴ ۴-۳-۱۲. بیان نتیجه شرط (C12)
- ۱۰۷ ۴-۳-۱۳. کارکرد مقایسه‌های «تا» (C13)
- ۱۰۷ ۴-۳-۱۳-الف) مقایسه دو رویداد
- ۱۰۷ ۴-۳-۱۳-الف-۱. همراه با صفت تفضیلی اجباری
- ۱۰۷ ۴-۳-۱۳-الف-۲. با افعال خاص مقایسه ای
- ۱۰۷ ۴-۳-۱۳-ب) مقایسه دو عبارت اسمی

- ۱۰۷..... ۴-۳-۱۳-ب-۱. تا = به جای / نه
- ۱۰۸..... ۴-۳-۱۳-ب-۲. تا = از / در مقایسه با
- ۱۰۸..... ۴-۳-۱۳-ب-۳. تفاوت اساسی و با فاصله و معنی دار
- ۱۰۹..... ۴-۳-۱۳-ج. مقایسه تشابه دو وضعیت غیرممکن
- ۱۱۰..... ۴-۳-۱۴. نهایت حد (C14)
- ۱۱۱..... ۴-۳-۱۵. متمم نمایی (C15)
- ۱۱۲..... ۴-۳-۱۶. «تا» تحذیر (T)
- ۱۱۴..... ۴-۳-۱۷. موارد خارج از قلمرو پژوهش (B)
- ۱۱۴..... ۴-۴. جدول معانی حرف ربط «تا»
- ۱۱۶..... ۴-۵. ترسیم شبکه معنایی حرف اضافه و ربط تا
- ۱۱۸..... ۴-۶. ویرایش و نمایش منظم داده ها در دوره های ششگانه
- ۱۱۹..... ۴-۶-۱. دوره معاصر
- ۱۲۰..... ۴-۶-۲. قرن ۱۱ تا آخر قرن ۱۳ و ۱۴
- ۱۲۲..... ۴-۶-۳. قرن ۸ تا آخر قرن ۱۰ و ۱۱
- ۱۲۳..... ۴-۶-۴. قرن ۷ تا آخر قرن ۷ و ۸
- ۱۲۵..... ۴-۶-۵. قرن ۶ تا آخر قرن ۶ و ۷
- ۱۲۷..... ۴-۶-۶. قرن ۲ تا آخر قرن ۵ و ۶
- ۱۲۸..... ۴-۶-۷. کل دوران زبان فارسی نو (از قرن ۲ تا معاصر)
- ۱۳۰..... ۴-۷-۷. تجزیه و تحلیل آماری داده ها
- ۱۳۰..... ۴-۷-۱. بررسی داده ها در دوران شش گانه
- ۱۳۰..... ۴-۷-۱-الف) معاصر
- ۱۳۲..... ۴-۷-۱-ب) قرن ۱۱ تا قرن ۱۳ و ۱۴
- ۱۳۴..... ۴-۷-۱-ج) قرن ۸ تا قرن ۱۰ و ۱۱
- ۱۳۶..... ۴-۷-۱-د) قرن ۷ تا قرن ۷ و ۸
- ۱۳۸..... ۴-۷-۱-ه) قرن ۶ تا قرن ۶ و ۷
- ۱۴۰..... ۴-۷-۱-و) قرن ۲ تا قرن ۵ و ۶
- ۱۴۲..... ۴-۷-۱-ز) کل دوران زبان فارسی نو (از قرن ۲ تا معاصر)

۱۴۳	۲-۷-۴. بررسی معانی (کدها) در دوره های مختلف (مطالعه در زمانی)
۱۴۳	۲-۷-۴-الف) حروف اضافه (P)
۱۵۴	۲-۷-۴-ب) حروف ربط (C)
۱۷۰	فصل پنجم: بحث تفسیر و استنتاج
۱۷۰	۱-۵. خلاصه پژوهش
۱۷۱	۲-۵. بحث و بررسی یافته ها
۱۷۱	۱-۲-۵. یافته های اصلی
۱۷۳	۲-۲-۵. یافته های فرعی
۱۷۵	۳-۵. ارزیابی فرضیه ها
۱۷۵	۴-۵. پیشنهاداتی برای مطالعات آینده
۱۷۸	منابع
۱۷۸	۱- منابع فارسی (زبانشناسی)
۱۹۲	۲- منابع انگلیسی
۲۰۹	۳- منابع ادبیات فارسی
۲۲۲	پیوستها
۲۲۲	پیوست ۱. نمونه داده ها
۲۲۴	پیوست ۲. معادل‌های انگلیسی حرف اضافه و ربط «تا»
۲۳۴	پیوست ۳- مدخل «تا» در چند فرهنگ فارسی مهم
۲۳۴	پ ۱-۳. لغتنامه دهخدا
۲۳۸	پ ۲-۳. فرهنگ ۶ جلدی معین
۲۳۹	پ ۳-۳. فرهنگ بزرگ سخن (۸ جلدی)
۲۴۲	پ ۴-۳. فرهنگ روز سخن
۲۴۴	پ ۵-۳. فرهنگ فارسی عامیانه
۲۴۸	پ ۶-۳. نخستین فرهنگ زبان فارسی الفبایی-قیاسی
۲۵۰	پیوست ۴. بررسی مطابقت دستورها و فرهنگهای فارسی
۲۷۰	واژه نامه
۲۷۰	واژه نامه فارسی به انگلیسی

۲۹۰ واژه نامه انگلیسی به فارسی

فهرست جدول‌ها

- جدول ۴-۱. ویژگیهای کدهای معانی و کاربردهای حرف ربط تا (در آغاز بند پیرو)..... ۱۱۵
- جدول ۴-۲. بسامد حرف اضافه (P) معاصر..... ۱۱۹
- جدول ۴-۳. بسامد حرف ربط (C) معاصر..... ۱۱۹
- جدول ۴-۴. بسامد شواهد معاصر به تفکیک نظم و نثر..... ۱۲۰
- جدول ۴-۵. بسامد شواهد معاصر به تفکیک کدهای اصلی..... ۱۲۰
- جدول ۴-۶. بسامد حرف اضافه (P) از قرن ۱۱ تا آخر قرن ۱۳ و ۱۴..... ۱۲۰
- جدول ۴-۷. بسامد حرف ربط (C) از قرن ۱۱ تا آخر قرن ۱۳ و ۱۴..... ۱۲۱
- جدول ۴-۸. بسامد شواهد به تفکیک نظم و نثر قرن ۱۱ تا آخر قرن ۱۳ و ۱۴..... ۱۲۱
- جدول ۴-۹. بسامد شواهد قرن ۱۱ تا آخر قرن ۱۳ و ۱۴ به تفکیک کدهای اصلی..... ۱۲۱
- جدول ۴-۱۰. بسامد حرف اضافه (P) از قرن ۸ تا آخر قرن ۱۰ و ۱۱..... ۱۲۲
- جدول ۴-۱۱. بسامد حرف ربط (C) از قرن ۸ تا آخر قرن ۱۰ و ۱۱..... ۱۲۲
- جدول ۴-۱۲. بسامد شواهد به تفکیک نظم و نثر قرن ۸ تا آخر قرن ۱۰ و ۱۱..... ۱۲۳
- جدول ۴-۱۳. بسامد شواهد قرن ۸ تا آخر قرن ۱۰ و ۱۱ به تفکیک کدهای اصلی..... ۱۲۳
- جدول ۴-۱۴. بسامد حرف اضافه (P) از قرن ۷ تا آخر قرن ۷ و ۸..... ۱۲۳
- جدول ۴-۱۵. بسامد حرف ربط (C) از قرن ۷ تا آخر قرن ۷ و ۸..... ۱۲۴
- جدول ۴-۱۶. بسامد شواهد به تفکیک نظم و نثر قرن ۷ تا آخر قرن ۷ و ۸..... ۱۲۵
- جدول ۴-۱۷. بسامد شواهد قرن ۷ تا آخر قرن ۷ و ۸ به تفکیک کدهای اصلی..... ۱۲۵
- جدول ۴-۱۸. بسامد حرف اضافه (P) از قرن ۶ تا آخر قرن ۶ و ۷..... ۱۲۵
- جدول ۴-۱۹. بسامد حرف ربط (C) از قرن ۶ تا آخر قرن ۶ و ۷..... ۱۲۶
- جدول ۴-۲۰. بسامد شواهد به تفکیک نظم و نثر قرن ۶ تا آخر قرن ۶ و ۷..... ۱۲۶
- جدول ۴-۲۱. بسامد شواهد قرن ۶ تا آخر قرن ۶ و ۷ به تفکیک کدهای اصلی..... ۱۲۶
- جدول ۴-۲۲. بسامد حرف اضافه (P) از قرن ۲ تا آخر قرن ۵ و ۶..... ۱۲۷
- جدول ۴-۲۳. بسامد حرف ربط (C) از قرن ۲ تا آخر قرن ۵ و ۶..... ۱۲۷
- جدول ۴-۲۴. بسامد شواهد به تفکیک نظم و نثر قرن ۲ تا آخر قرن ۵ و ۶..... ۱۲۸
- جدول ۴-۲۵. بسامد شواهد قرن ۲ تا آخر قرن ۵ و ۶ به تفکیک کدهای اصلی..... ۱۲۸
- جدول ۴-۲۶. بسامد حرف اضافه (P) از قرن ۲ تا معاصر..... ۱۲۸
- جدول ۴-۲۷. بسامد حرف ربط (C) از قرن ۲ تا معاصر..... ۱۲۹
- جدول ۴-۲۸. بسامد شواهد به تفکیک نظم و نثر قرن ۲ تا معاصر..... ۱۲۹
- جدول ۴-۲۹. بسامد شواهد قرن ۲ تا معاصر به تفکیک کدهای اصلی..... ۱۲۹

- جدول ۴-۳۰. مربع خبی برای دوره معاصر بدون تفکیک گونه ادبی ۱۳۰
- جدول ۴-۳۱. مربع خبی برای دوره معاصر با تفکیک گونه ادبی ۱۳۱
- جدول ۴-۳۲. مربع خبی برای قرن ۱۱ تا ۱۳ و ۱۴ بدون تفکیک گونه ادبی ۱۳۲
- جدول ۴-۳۳. مربع خبی برای قرن ۱۱ تا ۱۳ و ۱۴ به تفکیک گونه ادبی ۱۳۳
- جدول ۴-۳۴. مربع خبی برای قرن ۸ تا ۱۰ و ۱۱ بدون تفکیک گونه ادبی ۱۳۴
- جدول ۴-۳۵. مربع خبی برای قرن ۸ تا ۱۰ و ۱۱ به تفکیک گونه ادبی ۱۳۴
- جدول ۴-۳۶. مربع خبی برای قرن ۷ تا ۷ و ۸ بدون تفکیک گونه ادبی ۱۳۶
- جدول ۴-۳۷. مربع خبی برای قرن ۷ تا ۷ و ۸ بدون تفکیک گونه ادبی ۱۳۶
- جدول ۴-۳۸. مربع خبی برای قرن ۶ تا ۶ و ۷ بدون تفکیک گونه ادبی ۱۳۸
- جدول ۴-۳۹. مربع خبی برای قرن ۶ تا ۶ و ۷ به تفکیک گونه ادبی ۱۳۸
- جدول ۴-۴۰. مربع خبی برای قرن ۲ تا ۵ و ۶ بدون تفکیک گونه ادبی ۱۴۰
- جدول ۴-۴۱. مربع خبی برای قرن ۲ تا ۵ و ۶ به تفکیک گونه ادبی ۱۴۰
- جدول ۴-۴۲. مربع خبی برای کل دوران زبان فارسی نو بدون تفکیک گونه ادبی ۱۴۲
- جدول ۴-۴۳. مربع خبی برای کل دوران زبان فارسی نو به تفکیک گونه ادبی ۱۴۲
- جدول ۴-۴۴. مربع خبی برای P1 به تفکیک دوره ۱۴۴
- جدول ۴-۴۵. مربع خبی برای P2 به تفکیک دوره ۱۴۵
- جدول ۴-۴۶. مربع خبی برای P3 به تفکیک دوره ۱۴۶
- جدول ۴-۴۷. مربع خبی برای P4a به تفکیک دوره ۱۴۷
- جدول ۴-۴۸. مربع خبی برای P4b به تفکیک دوره ۱۴۸
- جدول ۴-۴۹. مربع خبی برای P4c به تفکیک دوره ۱۴۹
- جدول ۴-۵۰. مربع خبی برای P5 به تفکیک دوره ۱۵۰
- جدول ۴-۵۱. مربع خبی برای P6 به تفکیک دوره ۱۵۱
- جدول ۴-۵۲. مربع خبی برای P7 به تفکیک دوره ۱۵۲
- جدول ۴-۵۳. مربع خبی برای P8 به تفکیک دوره ۱۵۳
- جدول ۴-۵۴. مربع خبی برای C1 به تفکیک دوره ۱۵۴
- جدول ۴-۵۵. مربع خبی برای C2 به تفکیک دوره ۱۵۵
- جدول ۴-۵۶. مربع خبی برای C3 به تفکیک دوره ۱۵۶
- جدول ۴-۵۷. مربع خبی برای C4 به تفکیک دوره ۱۵۷
- جدول ۴-۵۸. مربع خبی برای C5 به تفکیک دوره ۱۵۸
- جدول ۴-۵۹. مربع خبی برای C6 به تفکیک دوره ۱۵۹

- جدول ۴-۶۰. مربع خبی برای C7 به تفکیک دوره ۱۶۰
- جدول ۴-۶۱. مربع خبی برای C8 به تفکیک دوره ۱۶۱
- جدول ۴-۶۲. مربع خبی برای C9 به تفکیک دوره ۱۶۲
- جدول ۴-۶۳. مربع خبی برای C10 به تفکیک دوره ۱۶۳
- جدول ۴-۶۴. مربع خبی برای C11 به تفکیک دوره ۱۶۴
- جدول ۴-۶۵. مربع خبی برای C12 به تفکیک دوره ۱۶۵
- جدول ۴-۶۶. مربع خبی برای C13 به تفکیک دوره ۱۶۶
- جدول ۴-۶۷. مربع خبی برای C14 به تفکیک دوره ۱۶۷
- جدول ۴-۶۸. مربع خبی برای C15 به تفکیک دوره ۱۶۸
- جدول ۴-۶۹. مربع خبی برای نا تحذیر (هدف منفی) ۱۶۹

فهرست تصویرها

شکل ۱-۱. طرح‌واره حرکتی یا مسیر	۱۸
شکل ۱-۲. گلدان روبین	۲۴

فهرست نمودارها

- نمودار ۴-۱. بسامد تا در دوره معاصر به تفکیک گونه ادبی ۱۳۱
- نمودار ۴-۲. بسامد انواع حرف اضافه تا در دوره معاصر ۱۳۲
- نمودار ۴-۳. بسامد انواع حرف ربط تا در دوره معاصر ۱۳۲
- نمودار ۴-۴. بسامد تا در قرن ۱۱ تا ۱۳ و ۱۴ به تفکیک گونه ادبی ۱۳۳
- نمودار ۴-۵. بسامد انواع حرف اضافه تا در قرن ۱۱ تا ۱۳ و ۱۴ ۱۳۳
- نمودار ۴-۶. بسامد انواع حرف ربط تا در قرن ۱۱ تا ۱۳ و ۱۴ ۱۳۴
- نمودار ۴-۷. بسامد تا در قرن ۸ تا ۱۰ و ۱۱ به تفکیک گونه ادبی ۱۳۵
- نمودار ۴-۸. بسامد انواع حرف اضافه تا در قرن ۸ تا ۱۰ و ۱۱ ۱۳۵
- نمودار ۴-۹. بسامد انواع حرف ربط تا در قرن ۸ تا ۱۰ و ۱۱ ۱۳۶
- نمودار ۴-۱۰. بسامد تا در قرن ۷ تا ۷ و ۸ به تفکیک گونه ادبی ۱۳۷
- نمودار ۴-۱۱. بسامد انواع حرف اضافه تا در قرن ۷ تا ۷ و ۸ ۱۳۷
- نمودار ۴-۱۲. بسامد انواع حرف ربط تا در قرن ۷ تا ۷ و ۸ ۱۳۸
- نمودار ۴-۱۳. بسامد تا در قرن ۶ تا ۶ و ۷ به تفکیک گونه ادبی ۱۳۹
- نمودار ۴-۱۴. بسامد انواع حرف اضافه تا در قرن ۶ تا ۶ و ۷ ۱۳۹
- نمودار ۴-۱۵. بسامد انواع حرف ربط تا در قرن ۶ تا ۶ و ۷ ۱۳۹
- نمودار ۴-۱۶. بسامد تا در قرن ۲ تا ۵ و ۶ به تفکیک گونه ادبی ۱۴۱
- نمودار ۴-۱۷. بسامد انواع حرف اضافه تا در قرن ۲ تا ۵ و ۶ ۱۴۱
- نمودار ۴-۱۸. بسامد انواع حرف ربط تا در قرن ۲ تا ۵ و ۶ ۱۴۱
- نمودار ۴-۱۹. بسامد تا در کل دوران زبان فارسی نو به تفکیک گونه ادبی ۱۴۲
- نمودار ۴-۲۰. بسامد انواع حرف اضافه تا در کل دوران زبان فارسی نو ۱۴۳
- نمودار ۴-۲۱. بسامد انواع حرف ربط تا در کل دوران زبان فارسی نوین ۱۴۳
- نمودار ۴-۲۲. نمودار خطی P1 درکل دوران زبان فارسی نو به تفکیک دوره ۱۴۴
- نمودار ۴-۲۳. نمودار خطی P2 درکل دوران زبان فارسی نو به تفکیک دوره ۱۴۵
- نمودار ۴-۲۴. نمودار خطی P3 درکل دوران زبان فارسی نو به تفکیک دوره ۱۴۶
- نمودار ۴-۲۵. نمودار خطی P4a درکل دوران زبان فارسی نو به تفکیک دوره ۱۴۷
- نمودار ۴-۲۶. نمودار خطی P4b درکل دوران زبان فارسی نو به تفکیک دوره ۱۴۸
- نمودار ۴-۲۷. نمودار خطی P4c درکل دوران زبان فارسی نو به تفکیک دوره ۱۴۹
- نمودار ۴-۲۸. نمودار خطی P5 درکل دوران زبان فارسی نو به تفکیک دوره ۱۵۰
- نمودار ۴-۲۹. نمودار خطی P6 درکل دوران زبان فارسی نو به تفکیک دوره ۱۵۱

- نمودار ۴-۳۰. نمودار خطی P7 درکل دوران زبان فارسی نو به تفکیک دوره..... ۱۵۲
- نمودار ۴-۳۱. نمودار خطی P8 درکل دوران زبان فارسی نو به تفکیک دوره..... ۱۵۳
- نمودار ۴-۳۲. نمودار خطی C1 درکل دوران زبان فارسی نو به تفکیک دوره..... ۱۵۴
- نمودار ۴-۳۳. نمودار خطی C2 درکل دوران زبان فارسی نو به تفکیک دوره..... ۱۵۵
- نمودار ۴-۳۴. نمودار خطی C3 درکل دوران زبان فارسی نو به تفکیک دوره..... ۱۵۶
- نمودار ۴-۳۵. نمودار خطی C4 درکل دوران زبان فارسی نو به تفکیک دوره..... ۱۵۷
- نمودار ۴-۳۶. نمودار خطی C5 درکل دوران زبان فارسی نو به تفکیک دوره..... ۱۵۸
- نمودار ۴-۳۷. نمودار خطی C6 درکل دوران زبان فارسی نو به تفکیک دوره..... ۱۵۹
- نمودار ۴-۳۸. نمودار خطی C7 درکل دوران زبان فارسی نو به تفکیک دوره..... ۱۶۰
- نمودار ۴-۳۹. نمودار خطی C8 درکل دوران زبان فارسی نو به تفکیک دوره..... ۱۶۱
- نمودار ۴-۴۰. نمودار خطی C9 درکل دوران زبان فارسی نو به تفکیک دوره..... ۱۶۲
- نمودار ۴-۴۱. نمودار خطی C10 درکل دوران زبان فارسی نو به تفکیک دوره..... ۱۶۳
- نمودار ۴-۴۲. نمودار خطی C11 درکل دوران زبان فارسی نو به تفکیک دوره..... ۱۶۴
- نمودار ۴-۴۳. نمودار خطی C12 درکل دوران زبان فارسی نو به تفکیک دوره..... ۱۶۵
- نمودار ۴-۴۴. نمودار خطی C13 درکل دوران زبان فارسی نو به تفکیک دوره..... ۱۶۶
- نمودار ۴-۴۵. نمودار خطی C14 درکل دوران زبان فارسی نو به تفکیک دوره..... ۱۶۷
- نمودار ۴-۴۶. نمودار خطی C15 درکل دوران زبان فارسی نو به تفکیک دوره..... ۱۶۸
- نمودار ۴-۴۷. نمودار خطی تا تحذیر (هدف منفی)..... ۱۶۹

فهرست اختصارها

کد	مفهوم کد	کد	مفهوم کد
C	حرف ربط	P	حرف اضافه
C1	نقطه پایان بند پایه	P1	انتهای مکانی
C2	تقدم بند پایه	P2	انتهای زمانی
C3	تعاقب	P3	پوشش کامل مکانی
C4	قربت زمانی	P4a	کل گروه
C5	همزمانی	P4b	تغییرات و روندها
C6	پرسش‌نمایی	P4c	مقایسه و تمایز
C7	نقطه شروع بند پایه	P5	حتی
C8	هدف	P6	مقایسه تفضیلی
C9	نتیجه	P7	کمیت و حد و حدود
C10	امکان‌نمایی	P8	تعاقب و توالی زمانی
C11	شرطی	T	تا تحذیر
C12	نتیجه شرط	B	معانی دیگر «تا» (بی‌ارتباط با موضوع رساله)
C13	مقایسه		
C14	نهایت حد و حدود	TR	پیکر (شکل)
C15	متمم‌نمایی	LM	زمینه (نقطه ارجاع)

برای توضیح کامل در مورد کدها به فصل ۴ پایان‌نامه رجوع کنید.

پیشگفتار

پایان‌نامه حاضر شامل پنج فصل است. در فصل اول به کلیات پژوهش شامل سوالات و فرضیه‌ها، انگیزه، اهداف، کاربرد و مسائلی از این دست می‌پردازیم. در پایان فصل یک، واژه‌های مهم و کلیدی مرتبط با این تحقیق را که برای درک بهتر تمامی فصل‌های پیش رو ضروری هستند توضیح می‌دهیم. در فصل دوم کتاب، نوع و روش پژوهش معرفی می‌شود. سپس به منابع و روش گردآوری داده‌ها اشاره می‌کنیم و در پایان فصل روش تجزیه و تحلیل داده‌ها را شرح می‌دهیم. فصل سوم که خود از چند بخش تشکیل شده به مرور مطالعات گذشته و آثار نویسندگان ایرانی و غیرایرانی می‌پردازد. در ادامه، مباحث نظری مرتبط با پژوهش نیز به تفصیل توصیف می‌شود. در فصل چهارم یافته‌های پژوهش و طبقه‌بندی منظم معانی و تجزیه و تحلیل داده‌ها به همراه توضیحات مفصل در اختیار خواننده قرار می‌گیرد. در فصل آخر، به بیان نتایج اصلی و فرعی، ارزیابی فرضیه‌های پژوهش، محدودیت‌های پژوهش و پیشنهادهای برای مطالعات دیگر می‌پردازیم. پس از ذکر منابع فارسی و انگلیسی و ادبی، ۴ پیوست، پژوهش حاضر را به پایان می‌برد.